

Peilbesluit Eiland van Dordrecht landelijk

Besluit Dijkgraaf en Heemraden vaststelling ontwerppeilbesluit (voor inspraakfase), d.d. 18 november 2014, nr. B1403353

Besluit Dijkgraaf en Heemraden doorgeleiden peilbesluit naar Verenigde Vergadering (na inspraakfase), d.d. 14 april 2015, nr. B1500121

Vaststelling Verenigde Vergadering van peilbesluit, d.d. 21 mei 2015, nr. B1500140

waterschap
**Hollandse
Delta**

10 juni 2015

Peilbesluit Eiland van Dordrecht landelijk

COLOFON

UITGAVE

Waterschap Hollandse Delta
Postbus 4103
2988 DC Ridderkerk

OPDRACHTGEVER

Waterschap Hollandse Delta
Afdeling Plannen en Regie, team Ruimte & Infra
Afdelingshoofd Dhr. I.J. Dekker

UITGEVOERD DOOR

Eindredactie: V. Breen
Projectnummer: 1030000
Datum: 10 juni 2015

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Beleid en juridisch kader	5
1.3	Toelichting	5
1.4	Vigerende peilbesluiten	6
1.5	Leeswijzer	6
2	Gebiedsbeschrijving bemalingsgebieden.....	7
2.1	Begrenzing bemalingsgebieden	7
2.1.1	Bemalingsgebied Johan Vis	7
2.1.2	Bemalingsgebied Noordbovenpolder	8
2.1.3	Bemalingsgebied Staring.....	9
2.1.4	Bemalingsgebied Prinsenheuvel	10
2.2	Grondgebruik bemalingsgebieden	12
2.3	Relevante gebiedskenmerken	13
2.3.1	Bodem en bodemopbouw	13
2.3.2	Grondwater.....	13
2.3.3	NBW opgave.....	13
2.3.4	Bodemdaling, maaiveldhoogte en drooglegging.....	14
2.3.5	Kaderrichtlijn water	16
2.3.6	Zwemwater	17
2.3.7	Zettingsgevoelige objecten.....	17
2.3.8	Archeologie, landschap en cultuurhistorie.....	17
2.4	Ruimtelijke en functionele ontwikkelingen	18
2.4.1	Ontwikkelingen bemalingsgebied Johan Vis	18
2.4.2	Ontwikkelingen bemalingsgebied Prinsenheuvel	19
2.4.3	Ontwikkelingen bemalingsgebied Staring	19
2.4.4	Ontwikkelingen bemalingsgebied Noordbovenpolder	19
3	Watersysteem	20
3.1	Peilen en peilbeheer	20
3.1.1	Bemalingsgebied Johan Vis	20
3.1.2	Bemalingsgebied Noordbovenpolder	21
3.1.3	Bemalingsgebied Prinsenheuvel	22
3.1.4	Bemalingsgebied Staring.....	22
3.2	Peilafwijkingen	23
3.2.1	Onderbemaling Rijksstraatweg 108	23
3.2.2	Onderbemaling nabij Heerenweg.....	24
3.2.3	Bemaling Van Elzelingenweg	24
3.3	Aandachtspunten, klachten en wensen	26
4	Afweging.....	29
4.1	Vigerende peilbesluiten	29
4.2	Afweging	29
5	Peilvoorstel.....	30
	Literatuur	31
	Bijlagen	32

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het beheergebied van waterschap Hollandse Delta is verdeeld in bemalingsgebieden. Bemalingsgebieden bestaan veelal uit verschillende peilgebieden. Een peilbesluit omvat één of meerdere bemalingsgebieden of peilgebieden. Een peilbesluit komt tot stand op basis van een integrale afweging tussen verschillende functies in een peilgebied. Te denken valt aan grondgebruik (akkerbouw, veeteelt, glastuinbouw, natuur, recreatie), bescherming van gebouwen, wegen en waterstaatswerken, waterkwaliteit, etc. De waterbeheerder dient bij het vaststellen van een peilbesluit rekening te houden met verschillende belangen.

Een peilbesluit geeft rechtszekerheid en duidelijkheid aan de belanghebbenden met betrekking tot het handhaven van het peil in de watergangen. Een peilbesluit geldt onder normale omstandigheden en niet bij een calamiteit. Het waterschap heeft de taak om peilbesluiten in het beheersgebied actueel te houden en heeft een inspanningsverplichting om het peilbeheer conform het peilbesluit uit te voeren.

1.2 Beleid en juridisch kader

Op peilbesluiten zijn de Waterwet, de Algemene wet bestuursrecht en de Waterverordening van de Provincie Zuid-Holland van toepassing. Op grond van artikel 5.2 van de Waterwet is een beheerder verplicht voor daartoe aan te wijzen oppervlaktewater- of grondwaterlichamen onder zijn beheer één of meer peilbesluiten vast te stellen. Bij provinciale verordening zijn nadere regels gesteld met betrekking tot peilbesluiten. Hierin is onder meer gesteld dat peilbesluiten 'actueel'.

Het college van Dijkgraaf en Heemraden stelt een ontwerp-peilbesluit vast. Het ontwerp-peilbesluit wordt vervolgens gedurende zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen hun zienswijzen inbrengen, waarna waterschap Hollandse Delta deze zienswijzen in behandeling neemt. Deze behandeling kan leiden tot aanpassing van het ontwerp-peilbesluit. Hierna wordt het peilbesluit vastgesteld door de Verenigde Vergadering.

Tegen het besluit van de Verenigde Vergadering kunnen belanghebbenden die eerder een zienswijze naar voren hebben gebracht, een beroep instellen bij de arrondissementsrechtbank Rotterdam. Nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan is er ook nog de mogelijkheid om hoger beroep in te stellen bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Krachtens de Algemene wet bestuursrecht schorst het beroep de werking van het besluit niet. Degene die tegen dit besluit beroep aantekent, kan als onverwijld spoed dat volgens hem vereist, gelet op de betrokken belangen, een verzoek tot schorsing bij de Voorzieningenrechter indienen.

De Nota Peilbesluiten (2013) van Hollandse Delta is het beleidskader waarin uiteengezet wordt op welke uniforme wijze peilbesluiten worden opgesteld en aan welke voorwaarden moet worden voldaan om tot een peilbesluit te komen.

1.3 Toelichting

Volledige herziening van peilbesluiten doorloopt normaliter een procedure waarbij de besluitvorming tot stand komt op basis van inventarisatie, onderzoek, ontwikkelingen, afwijkingen en afwegingen. Hierbij wordt een methode toegepast waarbij het Gewenste Gronden Oppervlaktewater Regime (GGOR) van het gehele bemalingsgebied opnieuw tegen het licht wordt gehouden. Volledige herziening van een peilbesluit doorloopt daarmee een lange voorbereidingstermijn.

Omdat het onderhavige peilbesluit in de huidige situatie nog volstaat en er op termijn (binnen 10 jaar) ontwikkelingen worden verwacht, is ervoor gekozen om dit peilbesluit 'conserverend' te

herzien tot het moment dat zich wel functionele- of ruimtelijke ontwikkelingen voordoen die van invloed zijn op het grond- en oppervlaktewaterregime.

Het volgen van een uitgebreide procedure is gezien de benodigde doorlooptijd niet wenselijk als duidelijk is dat dit vanwege de nieuwe ontwikkelingen of een gewijzigde situatie door de tijd zal worden achterhaald. Een 'conserverende' herziening wat inhoudt in dat de bestaande peilen (praktijksituatie) opnieuw worden vastgesteld in een peilbesluit.

1.4 Vigerende peilbesluiten

Vanwege het verstrijken van de herzieningstermijn is een herziening nodig van vier peilbesluiten met betrekking tot het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht. De vigerende peilbesluiten zijn weergegeven in Tabel 1.

Gekozen is om de vier in Tabel 1 weergegeven vigerende peilbesluiten samen te voegen tot één conserverend peilbesluit 'Eiland van Dordrecht Landelijk'. Dit omdat in alle vier de bemalingsgebieden diverse functionele- en ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden en het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht een duidelijk begrensde ruimtelijke eenheid is.

Tabel 1 Verlenging vigerende peilbesluiten Eiland van Dordrecht Landelijk

Peilbesluit	Datum vastgesteld	Vastgesteld door
Johan Vis	2 december 1999	Dijkgraaf en Heemraden waterschap De Grootte Waard
Noordbovenpolder	2 december 1999	Dijkgraaf en Heemraden waterschap De Grootte Waard
Prinsenheuvel	2 december 1999	Dijkgraaf en Heemraden waterschap De Grootte Waard
Staring	2 december 1999	Dijkgraaf en Heemraden waterschap De Grootte Waard

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een gebiedsbeschrijving gegeven van de bemalingsgebieden in het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van het watersysteem in relatie tot peilbeheer. In hoofdstuk 4 wordt afgewogen welke peilen het beste kunnen worden vastgesteld. Het hieruit volgende peilvoorstel staat in hoofdstuk 5.

2 Gebiedsbeschrijving bemalingsgebieden

2.1 Begrenzing bemalingsgebieden

Binnen het landelijk gebied op het Eiland van Dordrecht bevinden zich de onderstaande bemalingsgebieden:

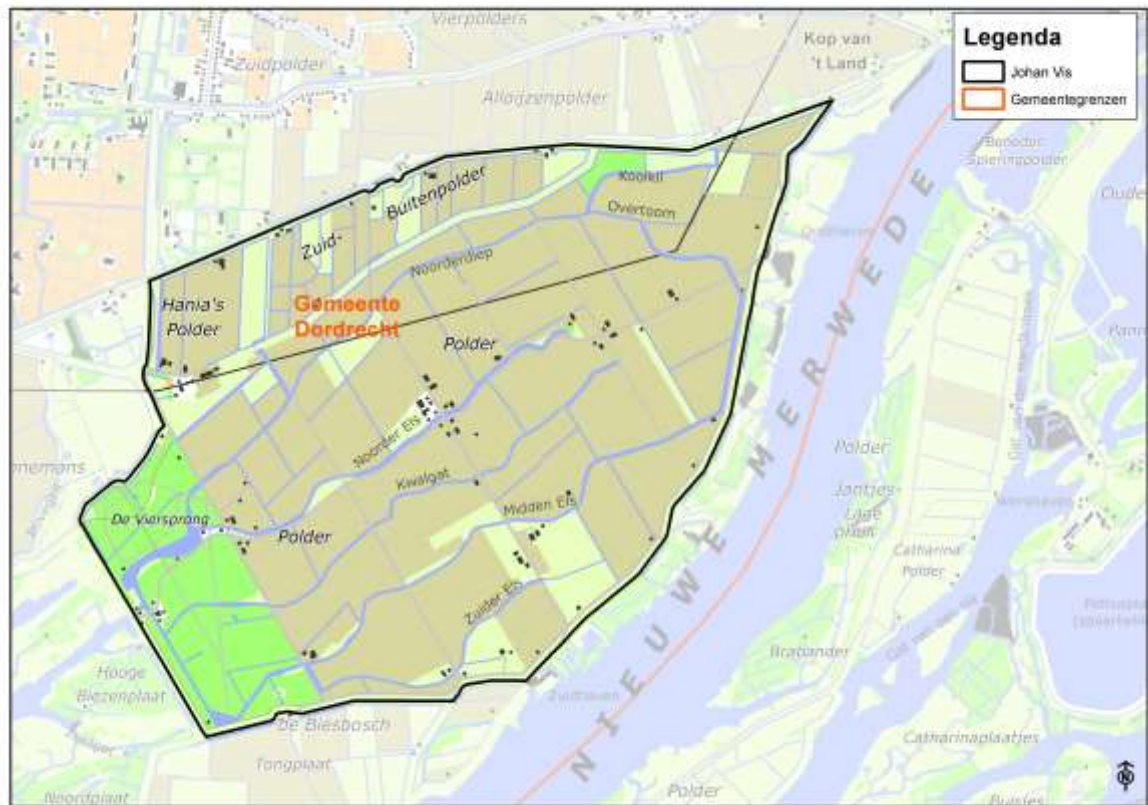
- Johan Vis
- Noordbovenpolder
- Prinsenheuvel
- Staring

Gekozen is om voor heel het landelijk gebied op het eiland van Dordrecht één conserverend peilbesluit op te stellen met hierin opgenomen de bovengenoemde bemalingsgebieden. De bemalingsgebieden worden waar mogelijk in dit peilbesluit apart beschreven.

De bemalingsgebieden liggen in het buitengebied van de gemeente Dordrecht. Alleen in bemalingsgebied Staring bevindt zich een woonwijk (gelegen in peilgebied "De Hoven") welke deel uitmaakt van de stedelijke kern van Dordrecht. Gezien de ruimtelijke ligging en enige knelpunten in het waterbeheer in deze wijk wordt in een later stadium beslist of dit peilgebied mee wordt genomen in het peilbesluit "Eiland van Dordrecht stedelijk" of dat er voor peilgebied "De Hoven" een apart peilbesluit wordt opgesteld.

2.1.1 Bemalingsgebied Johan Vis

Het bemalingsgebied Johan Vis is gelegen aan de zuidoostzijde van het Eiland van Dordrecht. In het bemalingsgebied bevinden zich de Hania's polder, de Zuid Buitenpolder, Polder de Biesbosch en de Kooikilpolder. Aan de noordzijde grenst het bemalingsgebied voornamelijk aan bemalingsgebied Staring. De beide bemalingsgebieden zijn gescheiden van elkaar door de 'Zeedijk'. Aan de oost- en zuidzijde grenst het bemalingsgebied aan de Nieuwe Merwede, de Tongplaat en het buitendijks gelegen natuurgebied 'De Dordtse Biesbosch'. Aan de westzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door bemalingsgebied Prinsenheuvel en de 'Hooge Biezenplaat' welke eveneens onderdeel uitmaakt van het buitendijks gelegen natuurgebied 'De Dordtse Biesbosch'. De oppervlakte van het bemalingsgebied is ca. 1100 ha. Kenmerkend voor het bemalingsgebied zijn de watergangen Noorder Els, Kwalgat, Midden Els en Zuider Els. Deze watergangen zijn restanten van het krekensysteem zoals dit voor de inpoldering aanwezig was.

figuur 1 Topografie bemalingsgebied Johan Vis

2.1.2 Bemalingsgebied Noordbovenpolder

Het bemalingsgebied Noordbovenpolder bevindt zich aan de oostzijde van het Eiland van Dordrecht. In het bemalingsgebied ligt alleen de gelijknamige 'Noordbovenpolder'. Aan de noord- en oostzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door de Wantijdijk en het 'Wantij'. Aan de westzijde bevindt zich de Bildersteeg en de woonwijk 'Stadspolders'. Aan de zuidzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door de 'Zeedijk' en bemalingsgebied Staring. De oppervlakte van het bemalingsgebied is ca. 60 ha.

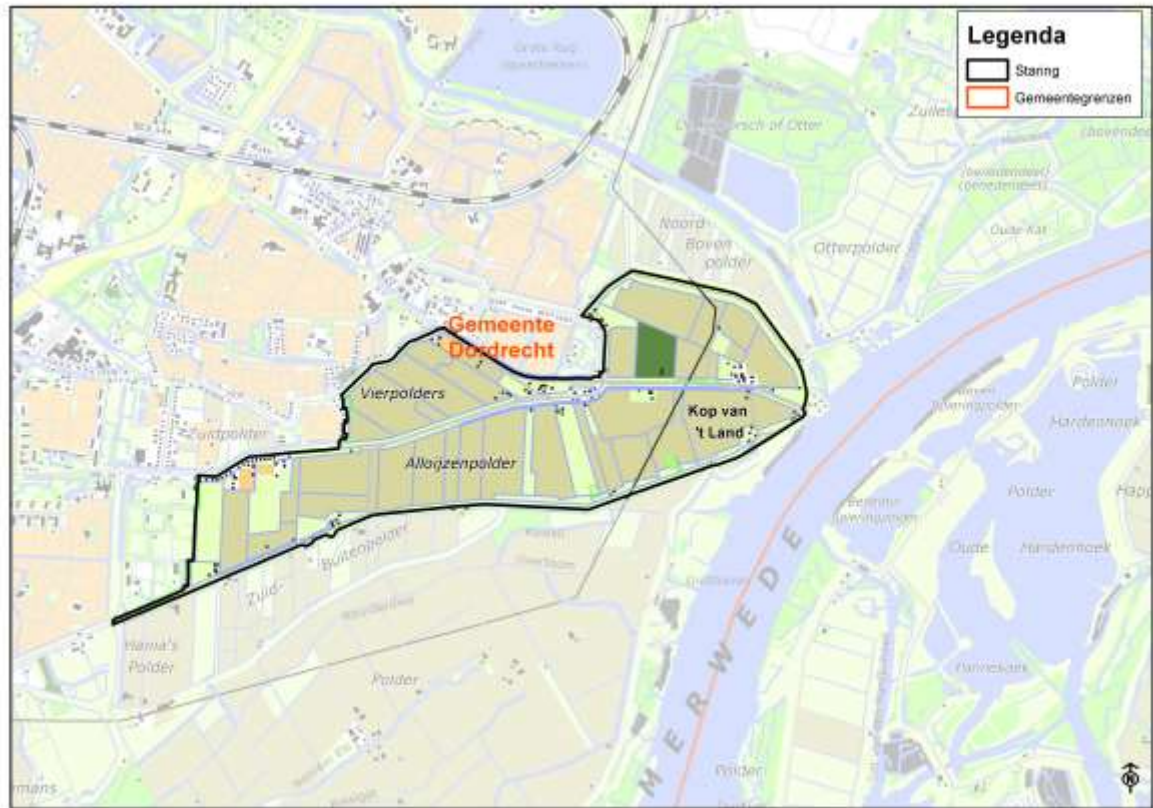
figuur 2 Topografie bemalingsgebied Noordbovenpolder

2.1.3 Bemalingsgebied Staring

Het bemalingsgebied 'Staring' is gelegen ten zuiden van Dordrecht. Het betreft een van west naar oost uitgerekt bemalingsgebied. Het bemalingsgebied bestaat uit de polders Alloijzen- of Bovenpolder en Vierpolders. Tevens maakt woonwijk 'De Hoven' deel uit van het bemalingsgebied¹.

Aan de noordzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door het stedelijk gebied van Dordrecht en bemalingsgebied 'Noordbovenpolder'. Aan de oostzijde bevindt zich de 'Kop van 't land' en de rivier de 'Nieuwe Merwede'. Aan de zuidzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door de 'Zeedijk' en bemalingsgebied Johan Vis. Ten westen van het bemalingsgebied bevinden zich de 'Sportvelden Schenkeldijk'. Langs de Zuidendijk, nabij de sportvelden, komt wat lintbebouwing voor. Het bemalingsgebied Staring heeft een oppervlakte van 432 ha.

¹ Peilgebied "De Hoven" is in dit peilbesluit niet opgenomen. In een later stadium wordt beslist of dit peilgebied wordt opgenomen in het peilbesluit "Eiland van Dordrecht stedelijk" of dat er voor peilgebied "De Hoven" een apart peilbesluit wordt opgesteld.

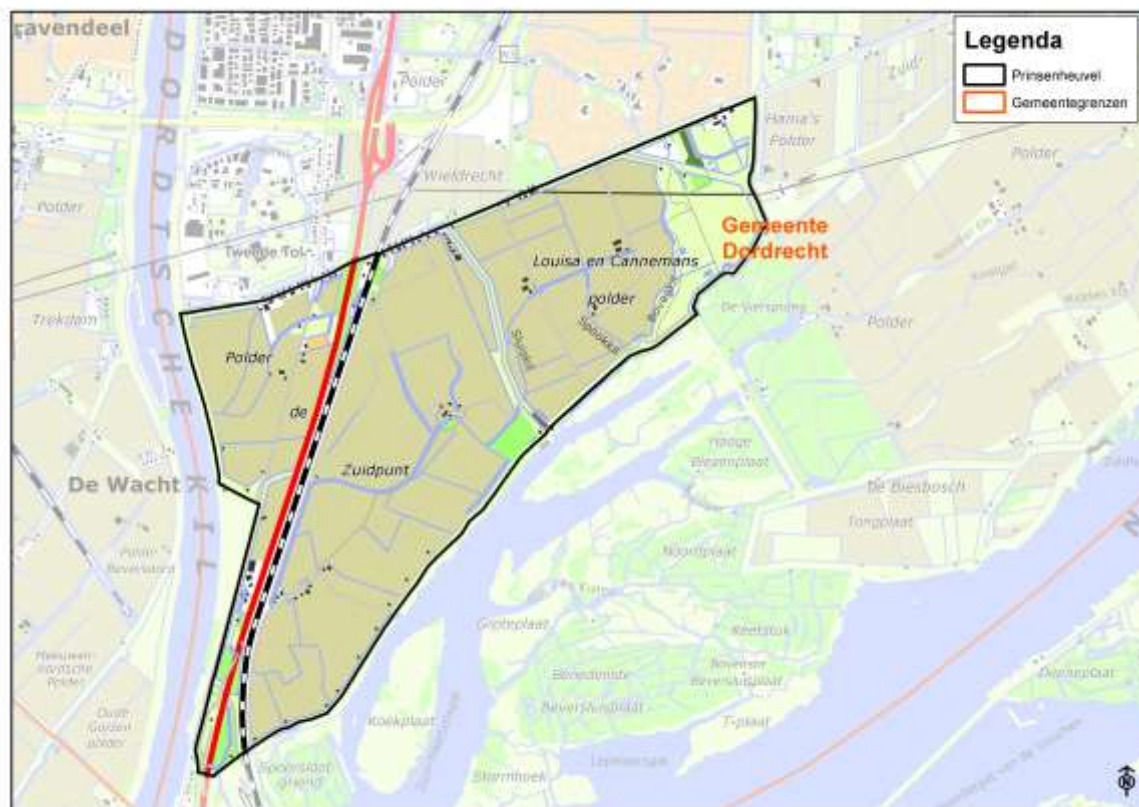

figuur 3 Topografie bemalingsgebied Staring

2.1.4 Bemalingsgebied Prinsenheuvel

Bemalingsgebied Prinsenheuvel bevindt zich aan de zuidwestzijde van het Eiland van Dordrecht. Aan de noordzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door de 'Wieldrechtse Zeedijk', het stedelijk gebied van Dordrecht en industrieterrein 'Dordtse Kil'. Aan de westzijde wordt het bemalingsgebied begrensd door de rivier 'Dordtse Kil'. De zuid en oostzijde van het gebied wordt begrensd door het buitendijks gelegen natuurgebied 'Dordtse Biesbosch'. Het bemalingsgebied wordt aan de westzijde doorkruist door Rijksweg A16 en de spoorbaan Dordrecht – Zevenbergen.

Binnen het bemalingsgebied Prinsenheuvel bevinden zich de Louisapolder en Polder de Zuidpunt. Het bemalingsgebied Prinsenheuvel is 814 ha.

figuur 4 Topografie bemalingsgebied Prinsenheuvel

2.2 Grondgebruik bemalingsgebieden

Een overzicht van het huidige grondgebruik in de bemalingsgebieden gelegen in het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht is weergegeven in Tabel 2.

Tabel 2 Overzicht grondgebruik (TOP10 en LGN6-gewassen) bemalingsgebieden Johan Vis, Noordbovenpolder, Prinsenheuvel en Staring.

Bemalingsgebied Johan Vis		
Grondgebruik	Oppervlakte [ha]	Percentage [%]
Akkerbouw	627	57
Bebouwde kom	0	0
Kassen	0	0
Loofbos	90	8,2
Natuur	166	15,1
Overig (incl. oppervlaktewater)	87	7,9
Verharding	30	2,7
Weiland	101	9,2
Totaal	1101	100
Bemalingsgebied Noordbovenpolder		
Grondgebruik	Oppervlakte [ha]	Percentage [%]
Akkerbouw	35	58,1
Bebouwde kom	0	0
Kassen	0	0
Loofbos	0	0
Natuur	0	0
Overig (incl. oppervlaktewater)	5	8,5
Verharding	2	3,1
Weiland	18	30,2
Totaal	60	100
Bemalingsgebied Prinsenheuvel		
Grondgebruik	Oppervlakte [ha]	Percentage [%]
Akkerbouw	631	77,5
Bebouwde kom	0	0,0
Kassen	13	0,2
Loofbos	1	1,7
Natuur	0	0,0
Overig (incl. oppervlaktewater)	106	13,0
Verharding	35	4,3
Weiland	28	3,5
Totaal	814	100
Bemalingsgebied Staring		
Grondgebruik	Oppervlakte [ha]	Percentage [%]
Akkerbouw	291	67,3
Bebouwde kom	15	3,5
Kassen	2	0,5
Loofbos	0	0
Natuur	1	0,2
Overig (incl. oppervlaktewater)	60	13,9
Verharding	11	2,6
Weiland	52	12
Totaal	432	100

Het landelijk gebied van Dordrecht is in de huidige situatie hoofdzakelijk in gebruik voor akkerbouw. In bemalingsgebied Johan Vis is in vergelijking met de andere bemalingsgebieden een relatief groot deel van de grond in gebruik voor natuur.

In het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht komen verspreid woningen, bedrijven en boerderijen voor met bijbehorende opstallen. De westzijde van bemalingsgebied Johan Vis is in gebruik als recreatiegebied met bijbehorende zwemplas (De Viersprong).

2.3 Relevante gebiedskenmerken

2.3.1 Bodem en bodemopbouw

Het Eiland van Dordrecht behoorde rond 1300 tot de Grote- of Zuid-Hollandse Waard. Deze ontstond door bedijking van grote delen van Zuid-Holland en Brabant. Het gebied bestond voornamelijk uit veenbodems, doorsneden met rivieren en kreken waarlangs zand en slib werd afgezet. Tijdens de St. Elizabethsvloed van 1421 is veel veengrond weggespoeld en ging veel land verloren. Vervolgens ontstonden weer nieuwe aanslibbingen met hiertussen vele geulen, zodat de bodem afwisselend bestaat uit klei en zandruggen boven op de oude veenrestanten. In de biezen- en rietvelden, en later in de omkade grienden, werd slib afgezet, zodat op- en aanwassen ontstonden. De huidige bodem bestaat vooral uit klei en zavel. De bodemvorming en de getijdeninvloed hingen nauw met elkaar samen.

De dynamiek van het zoetwatergetijdelandchap veranderde langzaam met de kanalisatie van de grote rivieren en veranderde ingrijpend met de afsluiting van het Haringvliet in 1970. Sindsdien bepalen de rivieren de slib, zand en wateraanvoer.

2.3.2 Grondwater

Met betrekking tot de grondwaterstroming worden er twee watervoerende zandpakketten en twee scheidende lagen onderscheiden. De grondwaterstroming in het 1e watervoerend pakket wordt sterk beïnvloed door de grote rivieren, zoals Beneden- en Nieuwe Merwede, en door de polderpeilen. De grondwaterstroming in het, diepere, 2e watervoerende pakket is noordwest gericht. De ondiepe grondwaterstroming wordt met name bepaald door (verschillen in) polderpeilen en door neerslag en verdamping.

In de winter is er sprake van een neerslagoverschot. In combinatie met de kwelstroom vanuit het 1e watervoerend pakket resulteert dit in een opbolling van de ondiepe grondwaterstand tussen de percelen. De kavelsloten en eventuele drains hebben in dat geval een afvoerfunctie.

In de zomer is de waterstand van de Merwede aanzienlijk lager met als gevolg dat de kwelflux naar de polders afneemt. Deze situatie in combinatie met een neerslagtekort zorgt voor een uitzakking van het grondwater in de percelen. Voor eventuele doorspoeling van de watergangen, en om uitzakken van het waterpeil te voorkomen, wordt er daarom water ingelaten waardoor de kavelsloten water infiltreren.

2.3.3 NBW opgave

Met het NBW (Nationaal Bestuursakkoord Water) legden de overheden vast op welke wijze, met welke middelen en langs welk tijdspad zij gezamenlijk de grote wateropgave voor Nederland in de 21e eeuw willen aanpakken. Het akkoord benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het op orde krijgen en houden van het totale watersysteem. Het geeft aan welke instrumenten ingezet worden om de opgave te realiseren, welke taken en verantwoordelijkheden iedere partij daarbij heeft en hoe partijen elkaar in staat willen stellen hun taken uit te voeren. In het NBW is o.a. afgesproken dat een polder of peilgebied bepaalde perioden met hevige neerslag moet aan kunnen zonder dat er sprake is van overstroming van een gebied.

Met betrekking tot het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht ligt er een NBW opgave in de Hania's polder en in de Alloijzenpolder (zie bijlage 1 voor de ligging van deze polders). Uit hydrologische berekeningen blijkt dat in de Hania's polder onvoldoende waterbergingscapaciteit beschikbaar is. In de Hania's polder zal extra waterberging moeten worden gerealiseerd dat het equivalent is van een plas met een oppervlak van 0,4 ha. In de Alloijzenpolder zal extra

waterberging gerealiseerd dienen te worden dat het equivalent is van een plas van 4,7 ha (op basis van het klimaatscenario "middenklimaat" 2050). De genoemde opgaven wordt geheel gerealiseerd binnen het project "Ontwikkeling Nieuwe Dordtse Biesbosch".

2.3.4 Bodemdaling, maaiveldhoogte en drooglegging

Gezien de langdurige en stabiele agrarische gebruiksfunctie van de polders is het aannemelijk dat er met betrekking tot het aspect bodemdaling/maaiveldhoogte een autonome zetting van de ondergrond plaatsvindt. Vanwege het ontbreken van referentiekaders om onderzoek naar bodemdaling te doen is dit aspect niet meegenomen in de (conserverende) herziening van dit peilbesluit.

Door achtereenvolgende perioden van bedijkingen en verschillen in bodemopbouw varieert de hoogteligging van de bodem. Hierbij liggen de oudere polders door inklinking vaak lager en de recent ingepolderde gebieden vaak hoger. Binnen de ingepolderde Polder de Biesbosch varieert de maaiveldhoogte van - 0,10 m NAP tot + 1,00 m NAP. Het grootste deel van de oudere Noordbovenpolder ligt aanzienlijk lager: tussen -0,5 m NAP en -1,0 m NAP. De buitendijkse delen waar de opslibbing nog steeds doorgaat liggen het hoogst (+1,0 m NAP en +1,5 m NAP). In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** zijn de maaiveldhoogten afkomstig uit de AHN in het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht opgenomen.

De gemiddelde drooglegging in het landelijk gebied op het Eiland van Dordrecht is relatief groot en afgestemd op de landbouwkundige functie. Door de grote verschillen in maaiveldhoogte varieert de drooglegging sterk (0,60 m tot 1,40 m). In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** is per bemalingsgebied de drooglegging weergegeven. In Tabel 3 is de gemiddelde drooglegging per peilgebied weergegeven.

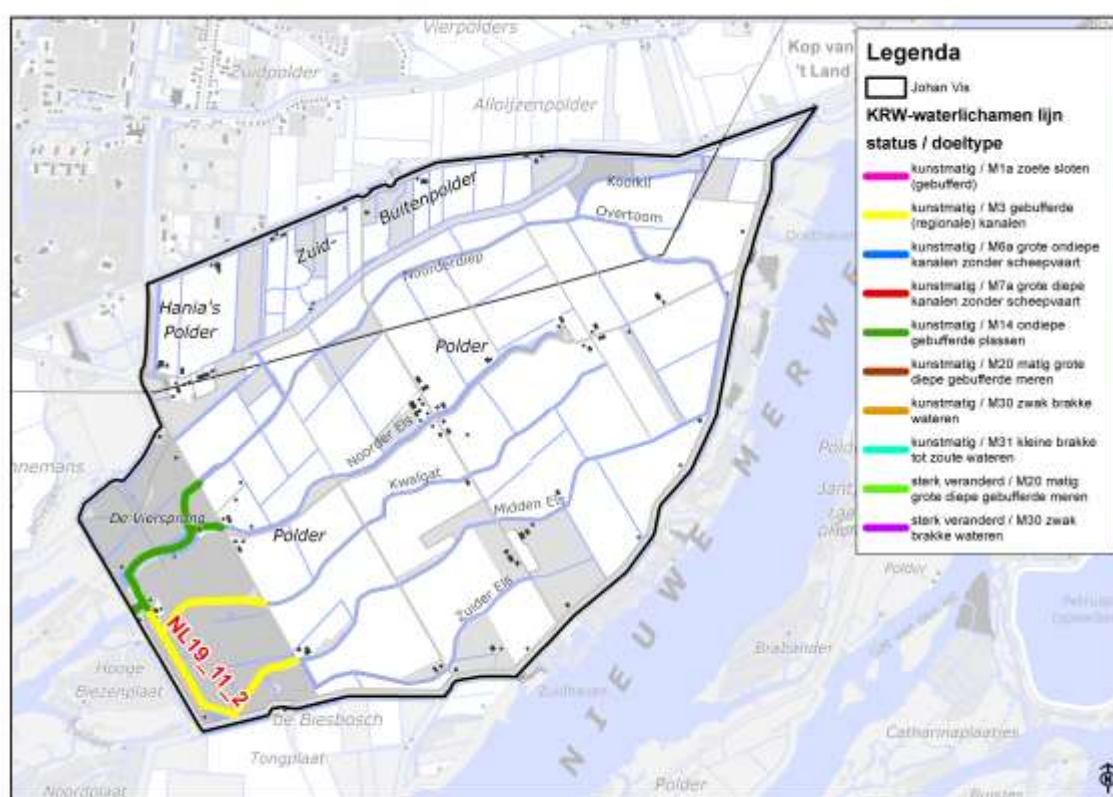
Tabel 3 Praktijk peilen, maaiveldhoogten en drooglegging in het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht

Bemalings gebied	Praktijk Peilgebied	Praktijkpeil	Gemiddelde maaiveldhoogte	Gemiddelde drooglegging t.o.v. AGOR (winterpeil)
Johan Vis	21-1 Zuidbuitenpolder	-1,35 m NAP WP -1,25 m NAP ZP	-0,07	1,28
	21-2 Hania's polder	-1,50 m NAP (vast)	-0,41	1,08
	21-3 Tuincentrum De Biesbosch	-1,35 m NAP (vast)	0,16	1,51
	21-4 De Viersprong/Elzen Noord	-1,20 m NAP (vast)	0,27	1,47
	21-5 Polder de Biesbosch	-0,70 m NAP (ZP) -1,00 m NAP (WP)	0,36	1,36
	21-6 Zuidbuitenpolders ekade	-1,35 m NAP (vast)	-0,27	1,08
Noordboven polder	23.1 Noordbovenpolder	-1,50 m NAP (vast)	-0,45	1,05
Prinsen heuvel	20-1 Polder de Zuidpunt-west	-1,70 m NAP (vast)	-0,25	1,45
	20-2 Willemsdorp noord/ Rijksstraatweg	-0,40 m NAP (vast)	0,34	0,74
	20-3 Wegsloot Rijksweg A16	-1,10 m NAP (vast)	-0,28	0,82
	20-4 Polder de Zuidpunt-oost	-1,10 m NAP (vast)	0,24	1,34
	20-5 Polder de Zuidpunt-noordoost	-1,50 m NAP (vast)	-0,41	1,09
	20-6 Louisa en Cannemanspolder	-1,50 m NAP (vast)	-0,10	1,40
Staring	22-1 Alloijzenpolder	-1,90 m NAP (ZP) -1,70 m NAP (WP)	-0,56	1,34
	22-2 Schenkeldijk / Zeedijk N.O	-1,50 m NAP (vast)	-0,90	0,60
	22-3	Dit voormalige peilgebiedje bestaat in de praktijk niet meer en maakt nu deel uit van peilgebied 27-3.		
	22-4 Opmaling Haaswijkweg Oost 83	-1,50 m NAP (vast)	nb	nb
	27.5 Dubbeldam Zuid	-1,50 m NAP (vast)	nb	nb
	22-H1 Hoogwatersloot Oudendijk/De Hoven	-1,50 m NAP (vast)	nb	nb
	27.3 Dordtwijck en Zuidpolder	-1,50 m NAP (vast)	-0,78	0,75
	27.9 Sportpark Schenkeldijk West	-1,90 m NAP (vast)	-0,89	1,01
27.10 Sportpark Schenkeldijk Oost	-1,50 m NAP (vast)	nb	nb	

2.3.5 Kaderrichtlijn water

WSHD geeft uitvoering aan de Kaderrichtlijn Water, met de intentie om de waterkwaliteit in alle wateren te verbeteren. De focus ligt echter op de grotere, als KRW waterlichaam aangewezen, wateren. In het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht bevinden zich alleen in bemalingsgebied Johan Vis twee aangewezen KRW-waterlichamen. Dit betreft de Viersprong (codering NL19_10_2) en het Kwalgat/Midden Els (codering NL19_11_2). Beide KRW waterlichamen bevinden zich in het gebied 'De Elzen' aan de westzijde binnen het bemalingsgebied Johan Vis. KRW-waterlichamen zijn wateren van aanzienlijke omvang, zoals (een deel van) een rivier, kanaal of een meer. Over de waterkwaliteit in deze waterlichamen rapporteert het waterschap naar de Europese Unie.

Om de waterkwaliteit in deze KRW waterlichamen te verbeteren zijn maatregelen opgenomen in het eerste Stroomgebiedbeheerplan voor het Rijnstroomgebied. Voor deze maatregelen geldt een resultaatplicht. De maatregelen voor de Dordtse Biesbosch worden mogelijk voor een belangrijk deel uitgevoerd in het kader van project Nieuwe Dordtse Biesbosch.

Figuur 5 KRW-waterlichamen in bemalingsgebied Johan Vis

De Viersprong is circa 6,8 ha groot en heeft een waterdiepte van gemiddeld 1,5 – 2,5 meter. In de winter wordt het peil gehandhaafd op -1,0 m NAP, in de zomer wordt een peil van -0,70 m NAP gehandhaafd. De Viersprong wordt getypeerd als een watertype M14. Dit zijn ondiepe gebufferde plassen. De status van het waterlichaam is kunstmatig.

Het Kwalgat/Middenels betreft een aantal watergangen gelegen in het bos ten zuiden van de Viersprong. Het bos heeft een recreatieve functie. Het oppervlak van het waterlichaam bedraagt circa 4,3 ha. Het peil wordt evenals in de Viersprong gehandhaafd op -1,0 NAP in de winter en -0,70 NAP in de zomer. Het Kwalgat/Midden Els wordt getypeerd als een watertype M3 (gebufferde (regionale) kanalen). De status van het waterlichaam is kunstmatig.

Maatregelen

De KRW-maatregelen die worden getroffen, worden allen uitgevoerd in bemalingsgebied Johan Vis. Het betreft de onderstaande maatregelen:

- Verondiepen watergangen in de Elzen Noord
- Aanleg van in totaal circa 3 km natuurvriendelijke oever in De Elzen
- Opheffen onderbemaling De Elzen
- Verwijdering van hout op oever in De Elzen
- Aanleg van natuurvriendelijke oevers langs de kreken in Polder de Biesbosch
- Verplaatsing waterinlaat bemalingsgebied Johan Vis
- Herinrichting watersysteem Hania's polder en noordelijk deel Polder de Biesbosch

2.3.6 Zwemwater

In het landelijk gebied van het eiland van Dordrecht is door de Provincie Zuid-Holland 'De Viersprong', gelegen aan de westzijde van bemalingsgebied Johan Vis, aangewezen als zwemwater.

2.3.7 Zettingsgevoelige objecten

Indien een wijziging van het peil plaats vindt, kan dit gevolgen hebben voor zettingsgevoelige objecten. Bij een peilverhoging zal de mogelijke invloed van zetting zeer gering zijn, bij een peilverlaging is de kans op zetting groter.

In het landelijk gebied van Dordrecht is de verwachting dat de meeste aanwezige bebouwing, welke hoofdzakelijk bestaat uit boerderijen en bijbehorende erfbebouwing, is gefundeerd op staal. Dit betekent dat het in principe zettingsgevoelige objecten zijn.

In vigerend peilgebied 22-3 (gelegen in bemalingsgebied Staring aan de zuidzijde van de Zuidendijk) wordt structureel een peil aangehouden van -1,5 m NAP. Dit peil is volgens het vigerende peilbesluit hoger dan in de omliggende peilgebieden. Het hogere peil wordt aangehouden ter voorkoming van problemen met de funderingen van de nabij gelegen dijkwoningen.

In de huidige praktijksituatie is het betreffende peilgebied bij peilgebied 27-3 (Dordtwijckzone) toegevoegd en is het peil van -1,50 m NAP gehandhaafd.

2.3.8 Archeologie, landschap en cultuurhistorie

Het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht wordt gekarakteriseerd door jonge zeekleipolders welke voor de landbouw in gebruik zijn. De oudste polders liggen het dichtst bij het stedelijk gebied van Dordrecht, de jongere polders liggen met name nabij de rivier de Merwede. Polder 'De Biesbosch' is in 1926 ingepolderd, en daarmee de jongste polder van het Eiland van Dordrecht. In deze polder zijn de voormalige kreekstructuren nog duidelijk terug te vinden in de huidige vorm van de waterlopen. Met name de oude kreekruggen en oevers van voormalige watergangen zijn potentiële vindplaatsen voor archeologische vondsten. Deze gebieden bevinden zich met name in 'Polder de Biesbosch' daar waar in vroeger tijden de 'Oude Maas' en de 'Dubbel' heeft gestroomd.

De oudere polders hebben een fijnmaziger netwerk van watergangen dan de nieuwere polders.

In het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht zijn nog diverse griendheuvels te vinden uit de periode van voor de inpolderingen.

De 'Zeedijk', gelegen tussen de bemalingsgebieden Johan Vis en Staring heeft een aantal karakteristieke bochten. Dit betreffen wielen welke in het verleden zijn ontstaan door dijkdoorbraken.

2.4 Ruimtelijke en functionele ontwikkelingen

In het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht vinden de komende jaren diverse ontwikkelingen plaats op het gebied van ruimtelijke ordening en functionaliteit. De geplande ontwikkelingen zijn o.a. beschreven in het *'Raamplan Eiland van Dordrecht (gebied bezuiden het Wantij)*, Gebiedscommissie Eiland van Dordrecht, januari 2006'. De ambities uit het raamplan zijn geconcretiseerd in de Wijzigingsovereenkomst (2013).

In de volgende paragrafen wordt per bemalingsgebied aangegeven welke ontwikkelingen plaats vinden die van invloed zijn op het peilbeheer.

2.4.1 Ontwikkelingen bemalingsgebied Johan Vis

Binnen het bemalingsgebied Johan Vis liggen diverse zones die zijn opgenomen in het projectplan 'Nieuwe Dordtse Biesbosch'. In het onderstaande wordt per zone de ontwikkelingen beschreven waarbij de nadruk ligt op het waterbeheer of de mogelijke invloed van een voorgenomen ontwikkeling op het waterbeheer. Voor de Noorderdiepzone is reeds een concept Definitief Ontwerp opgesteld en voor het gebied ten zuiden van de Wieldrechtse Zeedijk is een waterhuishoudingsplan opgesteld.

Noorderdiepzone

De Noorderdiepzone is onderdeel van het project Nieuwe Dordtse Biesbosch en ligt ten zuiden van de Zeedijk. In de zone zijn de Hania's polder en de Zuid Buitenpolder gelegen. Het gebied wordt begrensd door de Oude Veerweg, Oostdijk de Nieuwe Merwedeweg en de Zeedijk.

De Noorderdiepzone wordt zodanig ingericht dat zij een ecologische verbinding gaat vormen tussen de Dordtse- en de Sliedrechtse Biesbosch. De Hania's polder krijgt een recreatieve invulling.

Het definitief ontwerp voor de Noorderdiepzone is vastgesteld in juni 2014. De realisatie van de maatregelen vindt naar verwachting plaats in 2015 en 2016.

Polder de Biesbosch

Polder de Biesbosch bevindt zich ten zuiden van de Noorderdiepzone en wordt aan de oost en zuidzijde omgeven door waterkeringen en buitendijks gelegen natuurgebieden.

De bestaande kreken in het blijvend landbouwgebied worden lokaal voorzien van natuurvriendelijke oevers. De agrarische percelen, met name die waar de drooglegging te klein is, worden opgehoogd met grond welke vrij komt tijdens de graafwerkzaamheden in de Noorderdiepzone indien de grondeigenaar dit wenst.

Het definitief ontwerp voor Polder De Biesbosch wordt naar verwachting vastgesteld in oktober 2014. De maatregelen worden naar verwachting uitgevoerd van april 2015 tot december 2015.

De Elzen

In het westen van Polder de Biesbosch bevinden zich 'De Elzen'. Dit gebied is in gebruik als recreatiegebied en bestaat hoofdzakelijk uit jong bos en een zwemplas (De Viersprong). De gemeente Dordrecht wil de zwemplas een kwaliteitsimpuls geven door meer voorzieningen t.b.v. zwemmers aan te leggen.

In het bos is circa 300 m ecologische oevers aangelegd. Door grond af te schrapen zijn er glooiende oevers ontstaan waar moerasplanten zoals riet, lisdodde en kattenstaart van profiteren.

De veelal ondiepe sloten in de Elzen worden sterk belast door bladval. Afbraak van het organisch materiaal resulteert in een slechte waterkwaliteit in het oppervlaktewater en vergroot de belasting van het waterlichaam met o.a. nutriënten. Om deze reden worden een aantal sloten in het bosgebied van de Elzen Noord gedempt. Deze KRW-maatregel is bedoeld om de uitstroom van water uit een bosgebied naar het waterlichaam te beperken.

Het definitief ontwerp voor de Elzen-noord zone is vastgesteld in mei 2014. De uitvoering van de maatregelen vindt plaats in 2015 en 2016.

2.4.2 Ontwikkelingen bemalingsgebied Prinsenheuvel

Ontwikkeling bedrijventerrein Dordtse Kil IV

In het noordwestelijk deel van bemalingsgebied Prinsenheuvel wordt industrieterrein Dordtse Kil IV ontwikkeld. De toename van het verhard oppervlak moet hierbij worden gecompenseerd. In dit gebied is daarom het graven van compensatiewater gepland, het dempen van een dijksloot en het aanleggen van een stabilisatiesloot als schade beperkende maatregel voor dijkwoningen.

Het tijdsbestek voor de ontwikkeling van bedrijventerrein Dordtse Kil IV is onbekend. Tot op heden zijn er een aantal schetsontwerpen beschikbaar maar de ontwikkeling van het terrein zelf is nog niet van start gegaan. De gemeente Dordrecht is bezig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan waarmee deze ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt.

Dijkversterking

Aan de westzijde van het bemalingsgebied en aan de zuidzijde vinden dijkversterkingsprojecten plaats. Medio 2015 zijn deze projecten gerealiseerd. Bij het realiseren van deze projecten is uitgegaan van het huidige praktijkpeil.

Louisa en Cannemanspolder

De Louisa- en Cannemanspolder bevinden zich aan de noordoostzijde van bemalingsgebied Prinsenheuvel. Eind 2011 werd de herinrichting van de Louisa- en Cannemanspolder voltooid. Er is 7500 meter pad aangelegd, waaronder wandelpaden van een kalkhoudend gesteente. Tien hectare bos is aangeplant en er zijn poelen uitgegraven om dieren en planten de ruimte te geven. Een uniek element binnen het project is de boomgaard.

In het definitief ontwerp voor de Elzen-Noord is voorzien in een waterverbinding van de westelijke wegsloot van de Oude Veerweg door de regionale waterkering. Het betreft de afwatering van een klein gebied. Een laagwatersloot wordt gerealiseerd om de bestaande bebouwing te beschermen tegen een mogelijke verhoging van de grondwaterstand in de Elzen-Noord.

2.4.3 Ontwikkelingen bemalingsgebied Staring

Alloijzen- of Bovenpolder

De Alloijzen- of Bovenpolder ligt ingeklemd tussen de Zeedijk in het zuiden en de Zuidendijk in het noorden.

Het water in het bemalingsgebied zal primair worden afgevoerd naar het gemaal Staring.

Het definitief ontwerp voor de Alloijzen- of Bovenpolder wordt vastgesteld in 2015. De uitvoering van de maatregelen vindt plaats vanaf 2016.

In dit gebied is er een kwantitatieve wateropgave van 4,7 ha. In de ontwerpogave in het kader van het project Nieuwe Dordtse Biesbosch wordt deze opgave meegenomen.

2.4.4 Ontwikkelingen bemalingsgebied Noordbovenpolder

Dijkversterking

De 'Zeedijk' gelegen aan de oost en zuidzijde van de Noordbovenpolder wordt in het kader van het dijkenversterkingsprogramma versterkt. Het peil nabij de versterkte dijken dient dusdanig te zijn dat er geen instabiliteit van het dijktaalud plaats vindt. Met het realiseren van de dijkversterking is uitgegaan van het huidige praktijkpeil.

3 Watersysteem

3.1 Peilen en peilbeheer

In deze paragraaf wordt per bemalingsgebied een beschrijving gegeven van de aanwezige peilen en het peilbeheer. De peilgebieden in het landelijk gebied van het Eiland van Dordrecht hebben overwegend een agrarisch karakter. De peilen zijn dan ook hoofdzakelijk afgestemd ten dienste van de agrarische sector.

3.1.1 Bemalingsgebied Johan Vis

Het bemalingsgebied Johan Vis bestaat uit Polder de Biesbosch, Hania's polder en de Zuidbuitenpolder.

Het overtollige water wordt vanuit peilgebied 21-5 via gemaal Johan Vis uitgeslagen op het Zuid-Maartensgat. Het Zuid-Maartensgat staat in openverbinding met het Hollands diep. De capaciteit van gemaal Johan Vis bedraagt 118 m³/min.

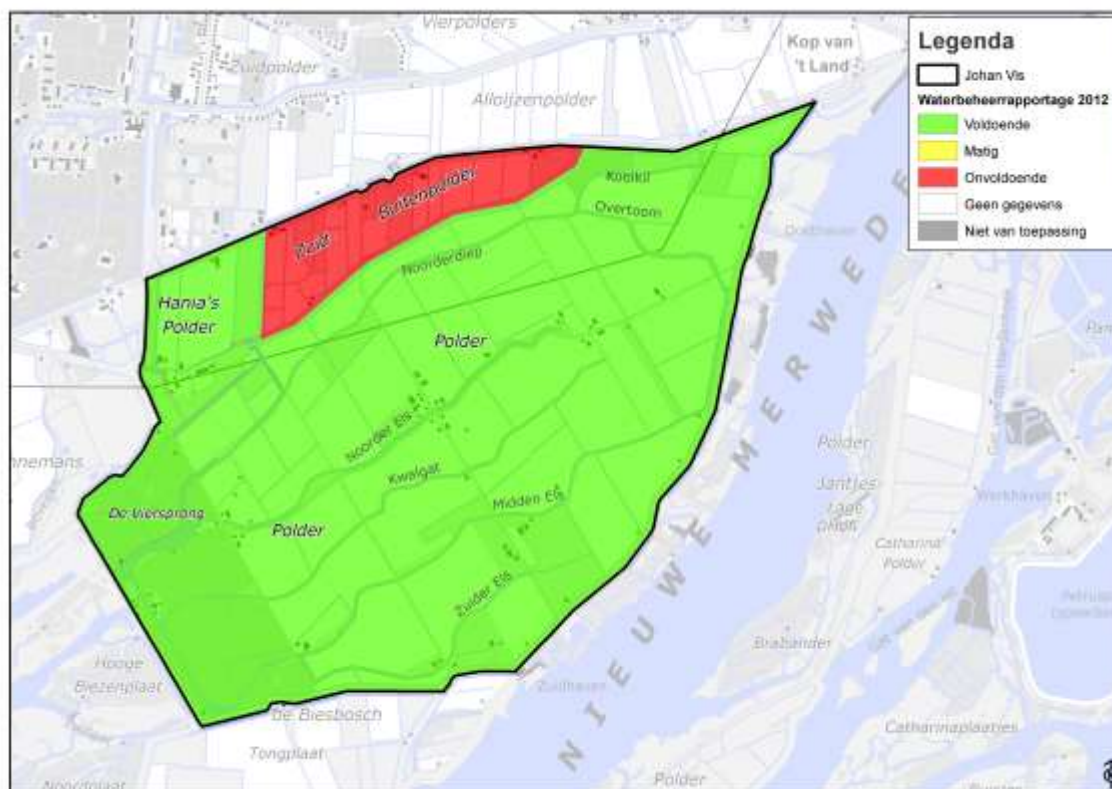
Het inlaten van water vindt plaats via de voormalige uitwateringssluis, direct naast gemaal Johan Vis. Tevens kan water worden ingelaten uit het bemalingsgebied Staring en vanuit de wijk Sterrenburg. Na realisatie van het plan Nieuwe Dordtse Biesbosch zal het inlaten van water plaatsvinden vanuit een nieuwe inlaat bij de Oosthaven aan de noord-oostzijde van het peilgebied.

Voor het bemalingsgebied wordt als afvoernorm 1,5 l/s/ha en als aanvoernorm 0,4 l/s/ha gehanteerd.

In het bemalingsgebied van Johan Vis zijn nog twee interne gemalen aanwezig om water van de diepere peilgebieden Hania's Polder en Elzen-noord naar hoger gelegen polders te verpompen.

De gemiddelde drooglegging in bemalingsgebied Johan Vis is tamelijk groot (zie Tabel 3). In Polder de Biesbosch zijn er door de grote variatie van het maaiveld ook grote verschillen in de drooglegging. Plaatselijk is deze te groot of te klein, gerelateerd aan de functie.

In peilgebied 21-1 (Zuidbuitenpolder) wordt op verzoek van een plaatselijke veeboer het peil gedurende de zomerperiode structureel opgezet om het watertransport te bevorderen om veedrenking mogelijk te maken. Hiervoor is door het waterschap geen vergunning afgegeven. In de zomerperiode (april – oktober) bevindt het praktijkpeil zich structureel tegen de grenzen van de beheersmarge aan op -1,25 m NAP. Bij neerslag overschrijdt deze het maximale peil volgens het peilbesluit waardoor het peilgebied bij rapportage over de peilindicator een onvoldoende scoort (zie Figuur 6). Om deze situatie te voorkomen wordt voorgesteld om in dit conserverend peilbesluit de praktijksituatie met zomer én winterpeil in het peilbesluit administratief te corrigeren.

Figuur 6 Peilindicator 2012 bemalingsgebied Johan Vis

Peil voldoende: 0 - 1 week afwijking > beheermarge

Peil matig: 2 - 4 weken afwijking > beheermarge

Peil onvoldoende: >4 weken afwijking > beheermarge

Tabel 4 Vigerende peilen en praktijkpeilen bemalingsgebied Johan Vis

Vigerend Peilgebied	Vigerend peil [m NAP]	Praktijk Peilgebied	Praktijk peil [m NAP]	Locatie peilschaal	Peilschaal nr.
21-1 Zuidbuitenpolder	-1,35 m NAP (vast)	21-1 Zuidbuitenpolder	WP: -1,35 m NAP ZP: -1,25 m NAP	Tussen Zeedijk en Zuidbuitenpolderse-kade	11114PS
21-2 Hania's polder	-1,50 m NAP (vast)	21-2 Hania's polder	-1,50 m NAP (vast)	Hulpbemaling Hania's polder	11257PS
21-3 Tuincentrum De Biesbosch	-1,35 m NAP (vast)	21-3 Tuincentrum De Biesbosch	-1,35 m NAP (vast)	nb	nb
21-4 De Viersprong/Elzen Noord	-1,20 m NAP (vast)	21-4 De Viersprong/Elzen Noord	-1,20 m NAP (vast)	Bij gemaal Biesbosch	10027PS
21-5 Polder de Biesbosch	-0,70 m NAP (ZP) -1,00 m NAP (WP)	21-5 Polder de Biesbosch	-0,70 m NAP (ZP) -1,00 m NAP (WP)	Bij gemaal Johan Vis	11253PS
21-1 Zuidbuitenpolder	-1,35 m NAP (vast)	21-6 Zuidbuitenpolderse-kade (nieuw peilgebiedje t.o.v. vigerend peilbesluit)	-1,35 (vast)	Bij hulpbemaling Hania's polder	10630PM

3.1.2 Bemalingsgebied Noordbovenpolder

Het bemalingsgebied Noordbovenpolder bestaat uit één peilgebied (23-1) met dezelfde naam. Volgens het vigerende peilbesluit wordt in deze polder een vast peil van -1,50 m NAP gehandhaafd.

Het overtollige water uit de Noordbovenpolder wordt uitgeslagen door gemaal 'Noordbovenpolder' op de Nieuwe Merwede. De capaciteit van het gemaal bedraagt 6 m³/min bij een opvoerhoogte van 4,50 m. Het inlaten van water vindt plaats via de uitwateringssluis vanuit het Wantij. Voor het bemalingsgebied wordt als afvoernorm 1,5 l/s/ha en als aanvoernorm 0,4 l/s/ha gehanteerd.

Tabel 5 Vigerende peilen en praktijkpeilen bemalingsgebied Noordbovenpolder

Vigerend Peilgebied	Vigerend peil [m NAP]	Praktijk Peilgebied	Praktijk peil [m NAP]	Locatie peilschaal	Peilschaal nr.
23-1 Noordbovenpolder	-1,50 m NAP (vast)	23-1 Noordbovenpolder	-1,50 m NAP (vast)	Bij gemaal Noordbovenpolder	11261PS

3.1.3 Bemalingsgebied Prinsenheugel

In het bemalingsgebied Prinsenheugel zijn 6 peilgebieden gelegen (nummers 20-1 t/m 20-6). Het overtollige water wordt uit peilgebied 20-6 door gemaal Prinsenheugel uitgeslagen via het Zuidmaartensgat op het Hollands Diep. Het gemaal Prinsenheugel heeft 2 pompen met een totale maximale capaciteit van 100 m³/min.

Voor het bemalingsgebied wordt als afvoernorm 1,5 l/s/ha en als aanvoernorm 0,4 l/s/ha gehanteerd.

Het inlaten van water vindt plaats op een tweetal locaties te weten nabij de Moerdijkbrug door hevel Willemsdorp (ook wel "Inlaat Zuidpunt" genoemd) en bij gemaal Prinsenheugel.

Tabel 6 Vigerende peilen en praktijkpeilen bemalingsgebied Prinsenheugel

Vigerend Peilgebied	Vigerend peil [m NAP]	Praktijk Peilgebied	Praktijk peil [m NAP]	Locatie peilschaal	Peilschaal nr.
20-1 Polder de Zuidpunt-west	-1,70 m NAP (vast)	20-1 Polder de Zuidpunt-west	-1,70 m NAP (vast)	Gemaal Zuidpunt laag	11245PS
20-2 Willemsdorp noord/ Rijksstraatweg	-0,40 m NAP (vast)	20-2 Willemsdorp noord/ Rijksstraatweg	-0,40 m NAP (vast)	Stuw Rijksweg A16Hoog Hevel Willemsdorp	40232PS 41191PS
20-3 Wegsloot Rijksweg A16	-1,10 m NAP (vast)	20-3 Wegsloot Rijksweg A16	-1,10 m NAP (vast)	Stuw Rijksweg A16	10025PS
20-4 Polder de Zuidpunt-oost	-1,10 m NAP (vast)	20-4 Polder de Zuidpunt-oost	-1,10 m NAP (vast)	Stuw Den Engel	11244PS
20-5 Polder de Zuidpunt-noordoost	-1,50 m NAP (vast)	20-5 Polder de Zuidpunt-noordoost	-1,50 m NAP (vast)	Gemaal Zuidpunt	-
20-6 Louisa en Cannemanspolder	-1,50 m NAP (vast)	20-6 Louisa en Cannemanspolder	-1,50 m NAP (vast)	Bij gemaal Prinsenspolder	11251PS 11246PS

3.1.4 Bemalingsgebied Staring

Het bemalingsgebied Staring bestaat uit de polders Alloijzen- of Bovenpolder, een deel van de Zuidpolder en woonwijk 'De Hoven'. Woonwijk De Hoven, gelegen in peilgebied 22-5, wordt in dit peilbesluit niet meegenomen. De oppervlakte van het bemalingsgebied bedraagt circa 475 ha. Het overtollige water wordt vanuit peilgebied 22-1 via gemaal Staring uitgeslagen op de Nieuwe Merwede. De capaciteit van het gemaal bedraagt 55 m³/min. De overige peilgebieden lozen middels een stuw of gemaal op peilgebied 22-1.

Het inlaten van water vindt plaats via bemalingsgebied Johan Vis en via de persleiding van het gemaal Staring.

Voor het bemalingsgebied wordt als afvoernorm 1,5 l/s/ha en als aanvoernorm 0,4 l/s/ha gehanteerd.

Tabel 7 Vigerende peilen en praktijkpeilen bemalingsgebied Staring

Vigerend Peilgebied	Vigerend peil [m NAP]	Praktijk Peilgebied	Praktijk peil [m NAP]	Locatie peilschaal	Peilschaal nr.
22-1 Alloijzempolder	-1,70 (ZP) -1,90 (WP)	22-1 Alloijzempolder	-1,70 NAP (ZP) -1,90 m (WP)	Bij gemaal Staring Bij Haaswijkweg oost 83	11121PS 10030PS
22-2 Schenkeldijk / Zeedijk N.O	-1,50 (vast)	22-2 Schenkeldijk / Zeedijk N.O	-1,50 (vast)	Stuw hoek Zeedijk/Schenkeldijk	10028PS
22-3	-1,50 (vast)	27-3 Dordtwijk en Zuidpolder	-1,50 (vast)	Bij gemaal Zuidendijk	10029PS
22-1 Alloijzempolder	-1,70 (ZP) -1,90 (WP)	27-10 Sportpark Schenkeldijk oost	-2,15 (vast)	x	x
22-4 Opmaling Haaswijkweg Oost 83	-1,50 (vast)	22-4 Opmaling Haaswijkweg Oost 83	-1,50 (vast)	x	x
22-H1 Hoogwatersloot Oudendijk/De Hoven W.	-1,50 (vast)	22-H1 Hoogwatersloot Oudendijk/De Hoven W.	-1,50 (vast)	Stuw De Hoop	10034PS

3.2 Peilafwijkingen

Peilafwijkingen zijn gebieden met een afwijkend peil die op grond van een vergunning van het waterschap door derden op een ander niveau worden gehouden dan in het peilbesluit is vastgesteld.

Gezien de diverse ontwikkelingen in het landelijk gebied van Dordrecht en het besluit de in het landelijk gebied gelegen peilbesluiten conserverend te herzien, zijn de in functie zijnde peilafwijkingen in dit conserverende peilbesluit niet opnieuw getoetst aan de noodzaak om deze actief te houden.

In de bemalingsgebieden Johan Vis, Noordbovenpolder, Prinsenheuvel en Staring komen een aantal peilafwijkingen voor. In tabel 8 worden per bemalingsgebied de peilen voor deze peilafwijkingen weergegeven.

3.2.1 Onderbemaling Rijksstraatweg 108

Tijdens een locatie-inspectie is ter plaatse van Rijksstraatweg 108 in bemalingsgebied Prinsenheuvel een voormalige onderbemaling aangetroffen (zie Figuur 7 en Figuur 8). In het vigerende peilbesluit 'Prinsenvolder' is deze onderbemaling niet opgenomen als peilafwijking. Zowel de pompinstallatie (13825GM) als de bijbehorende stuw (13851ST), beiden gelegen in watergang T27873, zijn niet meer in functie. De pompinstallatie is tijdens een locatieinspectie niet waargenomen en de stuw is in een dusdanige slechte staat dat deze geen peilregulerende functie meer heeft. Volgens de Keur van waterschap Hollandse Delta dienen zowel de eventuele restanten van de pompinstallatie als de restanten van de stuw verwijderd te worden, gezien deze een belemmering vormen in het watersysteem.

Figuur 7 Voormalige locatie pomp onderbemaling nabij Rijksstraatweg 108

Figuur 8 Niet meer functionerende stuw onderbemaling nabij Rijksstraatweg 108

Figuur 9 Onderbemaling EvD-22.AP06 nabij de Heerenweg.

Figuur 10 Onderbemaling d.m.v. een windmolen aan de Van Elzelingenweg (peilafwijking EvD-21.AP02)

3.2.2 Onderbemaling nabij Heerenweg

Tijdens een locatie-inspectie nabij de Heerenweg is geconstateerd dat de onderbemaling Evd-22.AP06 (zie Figuur 9) niet meer in functie is. De bijbehorende pomp is niet meer aanwezig en de stuw is in een dusdanige slechte staat dat deze niet meer als peilregulerend kunstwerk functioneert. Volgens de Keur van waterschap Hollandse Delta dienen zowel de eventuele restanten van de pompinstallatie als de restanten van de stuw verwijderd te worden, gezien deze een belemmering vormen in het watersysteem.

3.2.3 Bemaling Van Elzelingenweg

Aan de Van Elzelingenweg, nabij het Noorderdiep, bevindt zich een gemaal in de vorm van een windmolen (zie Figuur 10). Tijdens een locatiebezoek (maart 2014) is een peilverschil waargenomen van circa 10 cm voor en achter de molen. Het peil ten noorden van de molen bedroeg circa -0,93 m NAP, ten zuiden van de molen -0,83 m NAP. De molen bemalt de achterliggende watergangen W170893 en T03482. Deze laatste watergang loopt naar het oosten toe langzaam droog en staat niet in verbinding met andere watergangen. Gezien deze peilafwijking niet in het GIS was opgenomen is dit n.a.v. de locatie inspectie alsnog gedaan. De peilafwijking is opgenomen als peilafwijking EvD-21.AP02.

tabel 8 Overzicht praktijk peilafwijkingen.

Bemalingsgebied Johan Vis				
Hoofdpeil- gebied vigerend	Peil hoofdpeilgebied [m NAP]	Naam peilafwijking	Peil[m NAP]	Peil-afwijking t.o.v. hoofd-peilgebied
21-5	-0,70 m NAP (ZP) -1.00 m NAP (WP)	Van Elzelingenweg, EvD-21.AP02	-1,00 (vast)	30 cm in zomer
21-5	-0,70 m NAP (ZP) -1.00 m NAP (WP)	Noorder-diep Noord, EVD- 21.AP01	-1,00 (Vast)	30 cm in zomer
Bemalingsgebied Noordbovenpolder				
-	-	-	-	-
Bemalingsgebied Prinsenheuvel				
20-1	-1,70 m NAP	Rijksstraatweg 171, EVD- 20.AP01	-2,00 (vast)	30 cm
20-6	-1,50 m NAP	Wieldrechtse Zeedijk 54, EVD- 20.AP02	-1,80 (vast)	30 cm
20-6 ²	-1,50 m NAP	Niet in vigerend peilbesluit op- genomen, nabij Rijksstraatweg 108	Onbekend	Onbekend (heeft geen bestaansrecht meer)
Bemalingsgebied Staring				
22-1	-1,70 m NAP (ZP) -1,90 m NAP (WP)	EVD-22.AP01 Onderbemaling 1 Vier-polders Dordrecht	-2,10 (vast)	20 – 40 cm
22-1	-1,70 m NAP (ZP) -1,90 m NAP (WP)	EVD-22.AP02 Onderbemaling 2 Vier-polders Dordrecht	-1,80 (vast)	10 cm
22-1	-1,70 m NAP (ZP) -1,90 m NAP (WP)	EVD-22.AP06 Kop van het Land	-2,15 (vast)	25 – 45 cm (heeft geen bestaansrecht meer)

Afwijkingen van peilgebieden en peilgebiedsgrenzen

De huidige waterstaatkundige situatie (praktijkpeil) is weergegeven op de kaarten in bijlage 3. De vigerende waterstaatkundige kaart is weergegeven in bijlage 1. De geconstateerde afwijkingen tussen de vigerende- en huidige waterstaatkundige kaart zijn weergegeven in Tabel 9.

² Nog deels aanwezig maar niet meer in functie als onderbemaling.

Tabel 9 Afwijkingen van peilgebieden en peilgebiedsgrenzen praktijksituatie t.o.v. vigerend peilbesluit

Vigerend Peilgebied	Vigerend peil [m NAP]	Praktijk Peilgebied	Praktijk peil [m NAP]	Opmerking
21-3 Tuincentrum De Biesbosch	-1,35	21-6 Zuidbuitenpoldersekade	-1,35	Watergang welke eerst aan de noordzijde van peilgebied 21-3 was gelegen is een apart peilgebied geworden. Peil is gelijk gebleven.
21-1 Zuidbuitenpolder	-1,35	21-1 Alloijzenpolder	-1,25 ZP -1,35 WP	In de zomer wordt op verzoek van een plaatselijke agrariër structureel het peil circa 10 cm hoger gezet in de zomerperiode.
22-3	-1,50 (vast)	27-3 Dordtwijck en Zuidpolder	-1,50 (vast)	Vigerend peilgebied 22-3 is bij praktijk peilgebied 27-3 getrokken. Peil in voormalig peilgebied 22-3 is gelijk gebleven, -1,50 m NAP, net als in peilgebied 27-3.
22-1 Alloijzenpolder	-1,70 (ZP) -1,90 (WP)	27-10 Sportpark Schenkeldijk oost	-2,15 (vast)	Westelijk deel vigerend peilgebied 22-1 is apart peilgebied geworden met een gewijzigd peil.
22-1 Alloijzenpolder	-1,70 (ZP) -1,90 (WP)	27-3 Dordtwijck en Zuidpolder	-1,50 (vast)	Watergang T16375 aan de westzijde van vigerend peilgebied 22-1 is bij peilgebied 27-3 getrokken.
20-4 Polder de Zuidpunt-oost	-1,1 (vast)	20-6 Louisa en Cannemanspolder	-1,50 (vast)	Een deel van polder 'De Zuidpunt' gelegen tussen de Vlaakweg en de Rijksweg A 16 is bij peilgebied 20-6 getrokken. Het peil is administratief gewijzigd van -1,10 m NAP naar -1,50 m NAP. Het praktijkpeil is echter nog steeds -1,10 m NAP

Een klein deel van vigerend peilgebied 22-3 is toegevoegd aan peilgebied 27-3 (Dordtwijck en Zuidpolder) Het betreft hier een stuk lintbebouwing wat aan het stedelijk gebied is toegevoegd. Het praktijkpeil (-1,50 m NAP) is gelijk aan het vigerende peil.

Relatief kleine delen van de Alloijzenpolder (vigerend peilgebied 22-1) zijn toegevoegd aan de stedelijke peilgebieden 27-10 (Sportpark Schenkeldijk oost) en 27-3 (Louisa- en Cannemanspolder). Beiden wijzigingen in de begrenzing van de peilgebieden betreffen (recente) uitbreiding van het stedelijk gebied in het landelijk gebied. Genoemde peilgebieden vallen binnen de scope van het peilbesluit Eiland van Dordrecht Stedelijk en worden als zodanig niet verder in het voorliggend peilbesluit Eiland van Dordrecht Landelijk behandeld.

3.3 Aandachtspunten, klachten en wensen

In de inventarisatiefase zijn verschillende aandachtspunten en wensen in het bestaande watersysteem naar voren gekomen (tabel 10). De aandachtspunten zijn geïnventariseerd in projectgroepoverleggen, uit de klachtenregistratie (januari 2012 – maart 2014) en gesprekken met belanghebbenden. Uit de lijst, zoals weergegeven in tabel 10, komen geen structurele klachten of structurele problemen naar voren.

De voorgenomen ontwikkelingen in het gebied hebben een grote invloed op het watersysteem en het te beheren peil. Nadat alle ontwikkelingen in het gebied zijn afgerond, wordt het peilbesluit voor het gebied volledig herzien. Bij een volledige herziening wordt gekeken of de aandachtspunten uit tabel 10 nog steeds relevant zijn.

tabel 10 Aandachtspunten, klachten en wensen per bemalingsgebied

Bemalingsgebied	Peilgebied	aandachtspunt/wens/klacht	Thema
Johan Vis	21-1 (Zuidbuitenpolder)	In de Waterbeheerrapportage 2011-2012 wordt aangegeven dat het peilbeheer in de Zuidbuitenpolder onvoldoende is. In 2011, 2012 en 2013 werd in de droge tijd het peil hoger opgezet om voldoende transport te krijgen. Er is afgeweken om gebruikers ter wille te zijn. De plaatselijke agrariër in de uiterste oosthoek van de polder vraagt in droge periodes het peil op te zetten om de koeien te laten drinken.	Peilhandhaving
Johan Vis	21-1 (Zuidbuitenpolder)	Veeboer met een weide in de uiterste oosthoek van de Zuidbuitenpolder wil een peilverhoging. De vraag is of dit door het plaatsen van stuwen gerealiseerd kan worden. Vraag is binnengekomen via de buitendienstmedewerker. Momenteel wordt er nu in de zomer structureel een hoger peil aangehouden t.o.v. het vigerende peilbesluit.	Verhoging peil
Noordbovenpolder	23-1 (Noordbovenpolder)	KCC45999 (20 december 2012): Drainagebuizen staan onder water.	Wateroverlast
Johan Vis	21-1 (Zuidbuitenpolder)	KCC 40853 (23 maart 2012): Peil te laag voor berekening. Wens om peil op te zetten. Is ook gebeurd door medewerker buitendienst.	Verhoging peil
Johan Vis	21-1 (Zuidbuitenpolder)	KCC 40498 (20 aug 2012): Gevraagd water in te laten. Is door een buitenmedewerker ook gedaan.	Verhoging peil
Prinsenheuvel	20-1 (Polder de Zuidpunt – west)	KCC 46124 (31 dec 2012): Te hoog waterpeil in watergang H19552.	Verlaging peil
Prinsenheuvel	20-1 (Polder de Zuidpunt – west)	KCC 46330 (10 januari 2013): Water in de polder staat te hoog. Komt waarschijnlijk door afval in zijsloten. Aangegeven is dat de dijk goed getoetst is.	Peilhandhaving
Prinsenheuvel	20-6 (Louisa en Cannemans polder)	KCC 49242 (10 juni 2013) Het waterpeil aan de sloot in de Wieldrechtse Zeedijk te Dordrecht staat te laag. Melder denkt dat het komt, omdat er steeds water uit de sloot wordt gepompt. Er ontstaan nu scheuren in zijn huis en hij denkt dat dit met elkaar te maken heeft. Uit een locatiebezoek bleek dat het peil juist is volgens het peilbesluit.	Peil te laag (overlast)
Prinsenheuvel	X	KCC 49397 (24 jun 2013) Peil te laag om te beregenen. De inlaat is bijgezet.	Watertekort
Prinsenheuvel	X	KCC 49807 (9 juli 2013). Bij berekening watergang snel leeg getrokken. Er is extra water ingelaten.	Watertekort
Prinsenheuvel	20-1 (Polder de Zuidpunt – west)	KCC 49886 (11 juli 2013). Bij berekening in korte tijd geen water meer in polder beschikbaar. De inlaat is bijgezet.	Watertekort
Johan Vis	21-5 (Polder de Biesbosch)	KCC 51598 (12 september 2013) Gevraagd i.v.m. veel regenval waterpeil te verlagen tot tussen zomer- en winterpeil in Polder de Biesbosch. Waterpeil is verlaagd.	Wateroverlast

Johan Vis	21-5 (Polder de Biesbosch)	KCC 51776 (27 september 2013). Gevraagd waterpeil te verlagen tot 90 cm i.v.m. aardappelooft. Peil is verlaagd.	Wateroverlast
Staring	22-1 (Alloijzenvolder)	KCC 52338 (14 okt 2013). Melding van te hoog water in de polder. Komt door overvloedige regenval.	Wateroverlast
Johan Vis	21-4 (De Viersprong)	KCC 55277 (20 feb 2014) Melder wil een structurele en snelle oplossing voor het probleem in de Zuidbuitenpoldersekade/Oude Veerweg in Dordrecht. Hij geeft aan dat door o.a. het dempen van de sloten in de zomer de sloten en zijn perceel droog komen te staan. Hierdoor heeft hij in de zomer geen water en ontstaat er schade op zijn perceel door droogtescheuren van wel 2 meter diep. Ook verzwakt de dijk hierdoor erg. Hij geeft aan dat hij dit probleem al vaker heeft gemeld en dat er ook wel iemand van de buitendienst is langs geweest, Die heeft aangeraden dit per brief/mail te gaan melden. De melder gaat dit ook nog doen en geeft aan dat hij ook Dienst Landelijk gebied op de hoogte gaat stellen. Perceel van mijnheer is aan de Zuidbuitenpoldersekade 1B Hij is bang dat zijn probleem via allerlei afdeling gaat maar wil zo snel mogelijk contact met het juiste aanspreekpunt.	Watertekort

4 Afweging

4.1 Vigerende peilbesluiten

Binnen de bemalingsgebieden Prinsenheuvel, Johan Vis, Staring en Noordbovenpolder vinden momenteel diverse ontwikkelingen plaats die van (grote) invloed zijn op het watersysteem. Aan de westzijde van bemalingsgebied Prinsenheuvel wordt bedrijventerrein Dordtse Kil IV ontwikkeld. In de bemalingsgebieden Johan Vis en Staring vinden diverse natuurontwikkelingsprojecten plaats en projecten ter bevordering van de recreatie. Een deel van de westzijde van bemalingsgebied Staring is ten opzichte van het vigerende peilbesluit inmiddels ontwikkeld van landbouwgrond tot woonwijk 'De Hoven'. De invloed van bovenstaande toekomstige ontwikkelingen op het watersysteem zijn nog niet zeker.

4.2 Afweging

Als afwegingskader voor dit conserverende peilbesluit is de actuele praktijksituatie aangehouden zoals deze zich momenteel voordoet in de bemalingsgebieden.

Gelet op de diverse lopende ontwikkelingen in het gebied en het feit dat er binnen de bemalingsgebieden vooralsnog geen aanwijzingen zijn dat er (grote) problemen voorkomen in het watersysteem, is de keuze gemaakt om het vigerende peilbesluit te herzien op conserverende basis. Dit betekent dat de huidige praktijkpeilen en peilgebiedsgrenzen worden vastgelegd in het nieuwe conserverende peilbesluit. Het betreft hoofdzakelijk kleine administratieve wijzigingen op het vigerende peilbesluit (zie Tabel 9).

5 Peilvoorstel

Omdat de praktijkpeilen en peilgebiedsgrenzen in het landelijk deel van het Eiland van Dordrecht nauwelijks afwijken van de vigerende peilen en peilgebiedsgrenzen en omdat er geen (grote) problemen bekend zijn m.b.t. het watersysteem, wordt voorgesteld de peilen zoals in Tabel 11 weergegeven vast te stellen. Alleen in peilgebied 21-1 wordt t.o.v. het vigerend peilbesluit een administratieve wijziging voorgesteld. In dit peilgebied wordt zowel een zomer- als winterpeil gehanteerd (zie par. 3.1.1) in tegenstelling tot een vast peil zoals dit in het vigerend peilbesluit is vastgesteld.

Omdat de voorgestelde peilen, op peilgebied 21-1 na, gehandhaafd blijven op de streefpeilen uit de vigerende peilbesluiten kunnen eventuele veranderingen in de zetting van gebouwen, kunstwerken, dijken en wegen als gevolg van een peilverandering worden uitgesloten. Ook de (geo)hydrologische situatie met betrekking tot kwel, natuur en waterkwaliteit zal daardoor niet wijzigen ten opzichte van de huidige situatie.

Tabel 11 Voorgestelde peilen en peilafwijkingen

Peilgebied (nr.)	Peil (m ten opzichte van NAP)
Bemalingsgebied Prinsenheuvel	
20-1 Polder de Zuidpunt-west	-1,70 m NAP (vast)
20-2 Willemsdorp noord/ Rijksweg	-0,40 m NAP (vast)
20-3 Ged. wegsloot Rijksweg A16, Dordrecht	-1,10 m NAP (vast)
20-4 Polder de Zuidpunt-oost	-1,10 m NAP (vast)
20-5 Polder de Zuidpunt-noordoost	-1,50 m NAP (vast)
20-6 Louisa en Cannemanspolder	-1,50 m NAP (vast)
EvD-20.AP01	-2,00 m NAP (vast)
EvD-20.AP02	-1,80 m NAP (vast)
Bemalingsgebied Johan Vis	
21-1 Zuidbuitenpolder	-1,35 m NAP (WP) -1,25 m NAP (ZP)
21-2 Hania's polder	-1,50 m NAP (vast)
21-3 Tuincentrum De Biesbosch	-1,35 m NAP (vast)
21-4 De Viersprong/Elzen Noord	-1,20 m NAP (vast)
21-5 Polder de Biesbosch	-0,70 m NAP (ZP) -1,00 m NAP (WP)
21-6 Zuidbuitenpoldersekade	-1,35 m NAP (vast)
EvD-21.AP02	-1,00 m NAP (vast)
EvD-21.AP01	-1,00 m NAP (vast)
Staring/De Hoven	
22-1 Alloijzenpolder	-1,70 m NAP (ZP) -1,90 m NAP (WP)
22-2 Schenkeldijk / Zeedijk N.O	-1,50 (vast)
22-4 Opmaling Haaswijkweg Oost 83	-1,50 m NAP (vast)
22-H1 Hoogwatersloot Oudendijk/De Hoven W.	-1,50 (vast)
EvD-22.AP01	-2,10 m NAP (vast)
EvD-22.AP02	-1,80 m NAP (vast)
Noordbovenpolder	
23-1 Noordbovenpolder	-1,50 m NAP (vast)

Literatuur

- Dienst Landelijk gebied (2014), Wijzigingsovereenkomst Nieuwe Dordtse Biesbosch, wijzigingsovereenkomst op de samenwerkingsovereenkomst "Strategisch Groenproject de Nieuwe Dordtse Biesbosch" en de daarbij behorende "Overeenkomst grondverwerving voor het Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht (ten zuiden van Wantij)"
- Dienst Landelijk Gebied (2014), Waterhuishoudingsplan Nieuwe Dordtse Biesbosch, versie concept 1.0
- Gebiedscommissie Eiland van Dordrecht (2006), Raamplan Eiland van Dordrecht (gebied bezuiden het Wantij)
- Ingenieursbureau BCC (1999), Toelichting op het peilbesluit voor het gemaal van het bemalingsgebied Noordbovenpolder, projectnummer 08070304
- Ingenieursbureau BCC (1999), Toelichting op het peilbesluit voor het gemaal van het bemalingsgebied Johan Vis, projectnummer 08070304
- Ingenieursbureau BCC (1999), Toelichting op het peilbesluit voor het gemaal van het bemalingsgebied Prinsenheuvel, projectnummer 08070304
- Ingenieursbureau BCC (1999), Toelichting op het peilbesluit voor het gemaal van het bemalingsgebied Staring, projectnummer 08070304
- Jong, H. de, Dorst, M.C. (2009), Dordrecht ondergronds brieffrapport 23, Een archiefonderzoek naar vermeldingen van nederzettingen in de Grootte Waard van voor 1421
- Provincie Zuid-Holland (2009), Besluit van Provinciale Staten van 14 oktober 2009 tot vaststelling van de Waterverordening Zuid-Holland (voordracht 6099, Prov. Blad 2009, nr. 79), Hoofdstuk 4 Aanleg en beheer van waterstaatswerken, Titel 4.2 peilbesluiten
- Provincie Zuid-Holland (2014), Ontwerpbesluit zwemwaterlocaties 2014 provincie Zuid-Holland, kenmerk PZH-2014-456517035
- Tauw BV (2013), Watersysteemanalyse KRW waterlichamen in het beheergebied van WSHD, NL 19_10, De Viersprong, kenmerk R010-1215755SSI0kmi-v01-NL
- Tauw BV (2007), MER Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht, Kenmerk R002-4509205FDD-mya-V02-NL
- Verslag van de 1e bijeenkomst werkgroep waterplan / waterhuishouding DKIV, 8 november 2010
- Waterschap Hollandse Delta (2013), Nota "Peilbesluiten bij Hollandse Delta"
- Waterschap Hollandse Delta (2012), Waterbeheerrapportage 2011-2012
- Waterschap Hollandse Delta, Waterbeheerplan 2009 – 2015

<http://www.nieuwedordtsebiesbosch.nl/>

<http://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/kaderrichtlijn-water/sgbp/>

<http://www.zuid->

holland.nl/loket/provincialeregeling/reglement?action=getregulation®elingid=77&versie=0

Bijlagen

